

PROPOZÍCIE SÚŤAŽE PREDNÍKOV O CENU RINALDA OLÁHA

Hlavný organizátor a vyhlasovateľ súťaže

Obec Zvolenská Slatina

Spoluorganizátori

Miestny odbor Matice slovenskej vo Zvolenskej Slatine

Termín konania

18. - 19. máj 2019

Miesto konania

Kultúrny dom Zvolenská Slatina

Autor výtvarného návrhu medaily - ocenenia súťaže

Prof. Ján Kulich, akad. sochár, rodák zo Zvolenskej Slatiny

Poslaním podujatia je:

- podporovať a prezentovať tvorivé a interpretačné umenie hudobníkov, ktorí uchovávajú a nadväzujú na tradičné hudobné štýly predníkov podpolianskych ľudových hudieb, resp. ľudových hudieb iných regiónov Slovenska;
- podporovať uchovávanie prejavov hudobného folklóru v generačnej kontinuite, prispieť k posilňovaniu podpolianskej regionálnej a rómskej kultúry a identity, k zvyšovaniu kohézie komunít a k rozvoju multikultúrneho chápania spoločnosti;
- vytvoriť priestor pre umeleckú konfrontáciu nadaných jednotlivcov;
- pripomínať si už nežijúceho, vynikajúceho rómskeho husľového virtuóza Rinalda Oláha, rodáka zo Zvolenskej Slatiny, ktorého umenie a osobnosť sú ideovým pilierom tohto podujatia, formovať vzťah verejnosti k trvalým kultúrnym hodnotám, neoddeliteľnou súčasťou ktorých sú diela uznávaných umelcov a muzikantských osobností, ktorí vzišli z tohto kraja.

Duálny charakter podujatia

Podujatie sa koná každoročne, avšak striedavo v dvoch podobách. Jeden rok v podobe súťaže huslistov v duchu propozícií súťaže (viď nižšie) (roky 2019, 2021, 2023 atď.), nasledujúci rok v podobe nesúťažného kultúrneho podujatia s programom primárne venovaným inštrumentálnej hudbe, hudobnému odkazu a osobnosti Rinalda Oláha (roky 2020, 2022, 2024 a pod.) – v oboch prípadoch pod hlavičkou jeho pôvodného názvu „Súťaž predníkov o cenu Rinalda Oláha“.

PROPOZÍCIE SÚŤAŽNÉHO ROČNÍKA PODUJATIA 2019

Podmienky a dôležité informácie

- Prihlásiť sa do súťaže je možné buď formou zaslania vyplnenej prihlášky na príslušnú e-mailovú adresu v stanovenom termíne, alebo telefonicky na čísla uvedené v sekcii internetovej stránky podujatia „Chcem sa prihlásiť“ v stanovenom termíne;
- súťaž je určená amatérskym aj profesionálnym huslistom;
- spodná veková hranica je 13 rokov, horná nie je stanovená;
- hráč/hráčka nemusí pochádzať zo Slovenska, musí však interpretovať repertoár z územia Slovenska;
- laureáti Súťaže predníkov o cenu Rinalda Oláha sa ďalších ročníkov súťaže môžu zúčastniť ako hostia, alebo môžu súťažiť s odlišným repertoárom, než s ktorým súťažili v predošlom súťažnom ročníku podujatia.

Súťažné kategórie a hudobný repertoár

I. súťažná kategória – Tradičné herné štýly primášov

II. súťažná kategória – Umelecké hudobné úpravy ľudových piesní

Základom súťaže je interpretácia ľudového piesňového repertoáru z územia Slovenska, výber ktorého zodpovedá charakteru súťažných kategórií.

V deň jej konania prebieha súťaž v dvoch kolách. V **prvom kole** hráči/hráčky interpretujú vlastné, nimi zvolené piesne v úprave a umeleckom stvárnení zodpovedajúcom charakteru súťažnej kategórie. V **druhom kole** hráči/hráčky interpretujú povinnú skladbu, ktorú pre každú z kategórií organizátori avizujú v dostatočnom časovom predstihu na internetovej stránke podujatia v sekcii „O súťaži“ - „Povinná skladba 2019“.

V oboch kolách budú hráčov/hráčky sprevádzať ľudové hudby zabezpečené organizátorom, ktoré majú skúsenosti s hrou v zmysle koncepcie oboch súťažných kategórií.

I. súťažná kategória: Tradičné herné štýly primášov

Súťažná kategória je určená muzikantom a muzikantkám, ktorí patria buď medzi nositeľov a interpretov tradičných herných štýlov, alebo sa štúdiu a interpretácii tradičných herných štýlov venujú. Hráči si volia repertoár z jednej konkrétnej lokality (obce) ktoréhokoľvek regiónu Slovenska.

Posudzovaná bude najmä schopnosť hráča/hráčky odsledovať a interpretačne zvládnuť charakteristické štýlotvorné znaky typické pre hudobnú tradíciu zvolenej lokality, alebo pre hru konkrétneho primáša a kvalita ich tvorivého individuálneho uchopenia. Porota sa zameria predovšetkým na štýlové zvládnutie ornamentiky a variačnej techniky. Všeobecne bude sledovať techniku hry, frázovanie, voľbu tempa interpretácie, celkový charakter

hudobného výrazu a schopnosť hráča/hráčky koordinovať počas hry sprievodnú ľudovú hudbu.

Ako **povinná skladba** sa v tejto kategórii určuje jedna pieseň z repertoáru Jána Berkym-Dušíka zo Zvolenskej Slatiny. Primárnou motiváciou zaradenia povinnej skladby tohto hráča je uctenie si jeho hudobného odkazu. Zvukový záznam a notový prepis interpretácie piesne J. Berkym-Dušíkom poskytne organizátor na internetovej stránke podujatia v sekcii „Povinná skladba 2019“. Povinná skladba sa nesmie zhodovať s repertoárom, s ktorým sa hráč/hráčka prezentuje v prvom kole súťaže. Súťažiaci tejto kategórie sú ju povinní interpretovať **minimálne 3x s duvajovým sprievodom**, príp. následne tiež v rýchlom tempe (es-tam). Podrobnejšie tempové a výrazové stvárnenie hudobného čísla je ďalej plne v rukách hráča/hráčky. Hudobná ukážka a jej notový prepis slúži ako predloha, ktorá môže byť hráčmi rozmanito kreatívne uchopená čo do herného štýlu, alebo ornamentiky („cifier“), avšak v duchu pravidiel a koncepcie I. súťažnej kategórie. Porota bude rovnako akceptovať vernú interpretáciu predlohy.

II. súťažná kategória – Umelecké hudobné úpravy ľudových piesní

Súťažiaci predvedie vlastnú, alebo inú autorskú hudobnú úpravu ľudových piesní. Miera aranžérskeho a štylistického zásahu do zvoleného repertoáru je plne v rukách hráča/hráčky. Zvolený piesňový repertoár môže pochádzať buď z jednej lokality (napr. Detva, Parchovany a pod.), alebo z jedného regiónu (Podpoľanie, Zemplín a pod.). Do tejto súťažnej kategórie spadá tiež interpretácia hudobných úprav a kompozícií R. Oláha, J. B. Mrenicu, alebo iných upravovateľov ľudovej hudby. Vo svojej hre môže súťažiaci čerpať z herných štýlov regiónu/lokality, súčasne však má veľký priestor pre vlastné variačné invencie a technicko-interpretáčne stvárnenie zvolených skladieb (vrátane harmonizácie, úpravy druhého hlasu po dohode so sprievodnou muzikou), ktorými odprezentuje svoju interpretačnú erudíciu, zručnosti a hudobnú tvorivosť.

Posudzovaný bude výber repertoáru a jeho umelecké a herné stvárnenie s dôrazom na zvolenú ornamentiku a variačnú techniku, technické zvládnutie hry na hudobnom nástroji, schopnosť hráča/hráčky invenčne umelecky využiť potenciál zvoleného hudobného materiálu, ďalej celkový charakter jeho/jej hudobného výrazu a schopnosť koordinovať počas hry sprevádzajúcu kapelu.

Ako **povinná skladba** sa v tejto kategórii určuje hudobná úprava Rinalda Oláha zo Zvolenskej Slatiny. Primárnou motiváciou zaradenia povinnej skladby tohto hráča je uctenie si jeho hudobného odkazu. Notový materiál poskytne organizátor na internetovej stránke podujatia v sekcii „Povinná skladba 2019“. Povinná skladba sa nesmie zhodovať s repertoárom, s ktorým sa hráč/hráčka prezentuje v prvom kole súťaže. Posudzovaná bude miera zachovania variácií a ornamentiky, rovnako však charakter hudobno-interpretáčného

stvárania predlohy. Hráči môžu k hudobnej predlohe pristúpiť v súlade so svojimi interpretačnými možnosťami.

Pre obe kategórie platí, že súťažný hudobný blok **prvého kola** musí byť zostavený z piesní rôzneho tempového prevedenia. Povinné je upraviť svoje hudobné číslo tak, aby obsahovalo aj piesne v miernom aj rýchlom tempe. V prípade, že to hudobná úprava, alebo herná prax vo vybranej lokalite dovoľuje, hráč môže do svojho čísla zakomponovať aj pomalú, metricky neviazanú pieseň (odporúčané). Celkové časové trvanie súťažného bloku musí byť 5 až 7 minút.

Súťažiaci je povinný vopred informovať organizátorov o výbere repertoáru pre prvé kolo súťaže a poskytnúť im vopred notový/grafický záznam hudobného čísla (minimálne zoznam piesní, tóniny a zápis harmonického sprievodu). Uľahčí sa tým nácvik so sprievodnou kapelou v čase vymedzenom pre skúšky s kapelou, zvukovú skúšku. Termín dodania informácie o zvolenom repertoári a forma, akou ju poskytnúť organizátorom, je uvedená v prihláške súťaže.

Doplňujúce informácie a pokyny

Interpret nemôže súťažiť v oboch kategóriách súčasne.

Interpret sa nemôže súťaže zúčastniť so svojou vlastnou kapelou.

Práca a zloženie poroty

Výkony jednotlivých súťažiacich bude hodnotiť odborná porota zložená z troch uznávaných odborníkov alebo predníkov. Porotcovia si pred začiatkom súťažnej časti podujatia spomedzi seba zvolia predsedu poroty.

Každý porotca odovzdá písomne hodnotiaci bodovací hárok s poznámkami, v ktorom, v na to určenom mieste hárku, zreteľne napíše svoj návrh:

- na udelenie ceny Laureát súťaže pre každú z kategórií,
- na mimoriadne ocenenia.

Porota okrem bodovania využíva diskusiu a hlasovanie. Pri rovnosti hlasov má rozhodujúci hlas predseda poroty, ktorý je stanovený pred oficiálnym začiatkom súťažnej časti podujatia. Súčasťou práce poroty je vyhotovenie spoločného záverečného hodnotiaceho protokolu, ktorý okrem výsledkov súťaže obsahuje aj odborné stanovisko poroty – zhodnotenie úrovne podujatia. Protokol svojím podpisom potvrdzuje predseda poroty a ostatní jej členovia. Porota si vyhradzuje právo niektorú z cien neudelieť. Porota hodnotí výkony hráčov v zmysle kritérií špecifikovaných v charakteristike súťažných kategórií.

Prihláška

Súťažiaci sa prihlási do súťaže najneskôr do 30. apríla 2019, a to zaslaním záväznej prihlášky e-mailom na adresu: dsihelska@gmail.com, alebo telefonicky na čísle 0915359525 (Danka

Sihelská). Prihlášku je možné stiahnuť z internetovej stránky podujatia – sekcia „Chcem sa prihlásiť“.

Náklady spojené s účasťou

Organizátori súťaže uhradia súťažiacim cestovné vo výške hromadného dopravného prostriedku, zabezpečia bezplatne stravu a ubytovanie v mieste konania súťaže.

Účastníci do 18 rokov majú právo na jedného dospelého sprievodcu, ktorý sa súťaže zúčastní na náklady usporiadateľa.

Súťažiacim, pochádzajúcim z územia mimo Slovenskej republiky, bude v súvislosti s cestovnými nákladmi hrazená len dĺžka cesty medzi hraničným prechodom na SR a miestom konania podujatia.

Audiovizuálny záznam podujatia

Videozáznam súťažných vystúpení zhotovuje organizátor podujatia výlučne pre vlastné potreby. Záznamy jednotlivých súťažných vystúpení hráčov/hráčok nebudú zverejňované na internete.

Priebeh súťaže

Súťaž sa uskutoční vo Zvolenskej Slatine, v nedeľu 19. mája 2019.

Skúšky so sprievodnou hudbou sa uskutočnia v sobotu 18. mája 2019 v dopoludňajších hodinách. Skúška so sprievodnou hudbou v časovom trvaní 30 minút bude umožnená každému súťažiacemu. Sprievodná hudba je počas súťaže štvorčlenná, počas skúšky minimálne v základnom obsadení (2. husle, kontra). V prípade súťažného vystúpenia v rámci každej kategórie sa jej zloženie prispôsobí potrebám súťažiaceho, a to na základe ním poskytnutej informácie v prihláške, resp. v telefonickom rozhovore.

Súťažné vystúpenia sú verejné.

Časový harmonogram súťaže

Organizátor si vyhradzuje právo prispôbiť časový harmonogram súťaže finálnemu počtu prihlásených hráčov. Súčasne sa zaväzuje súťažiacich včas informovať o zmenách harmonogramu, a to min. 2 týždne pred konaním súťaže.

Sobota, 18. máj 2019

9:30 – príchod, prezentácia účastníkov, organizačné pokyny

9:30 – 16:00 – skúšky so sprievodnou hudbou (v čase podľa priebežnej dohody s organizátorom)

Nedeľa, 19. máj 2019

8:30 – 9:00 – príchod na miesto konania súťaže, prezentácia v kultúrnom dome vo Zvolenskej Slatine

9:00 – 11:30 – technické a zvukové skúšky so sprievodnou ľudovou hudbou

11:00 – príchod poroty
11:00 – 12:30 – organizačná porada poroty
11:00 – 12:30 – prestávka, obed pre súťažiacich
13:30 – 16:00 – zahájenie podujatia
16:00 – 17:00 – porada poroty, vystúpenie hosťa podujatia
17:00 – 17:30 – vyhlásenie výsledkov
18:00 – 20:00 – recepcia – spoločné stretnutie organizátorov, interpretov a hostí, priestor pre neformálne debaty porotcov so súťažiacimi

Ocenenia súťaže

Porota rozhoduje o udelení nasledujúcich ocenení Súťaže predníkov o cenu Rinalda Oláha:

I. súťažná kategória – Tradičné herné štýly primášov

Cena Laureát Súťaže predníkov o cenu Rinalda Oláha pre rok 2019 v I. kategórii: medaila, diplom, finančná odmena 500 €.

II. súťažná kategória – Umelecké hudobné úpravy ľudových piesní

Cena Laureát Súťaže predníkov o cenu Rinalda Oláha pre rok 2019 v II. kategórii: medaila, diplom, finančná odmena 500 €.

Najpozoruhodnejšie výkony z oboch kategórií budú ocenené Mimoriadnou cenou podľa rozhodnutia poroty: diplom, hodnotný dar.

Diváci si formou anonymného hlasovania prostredníctvom hlasovacích lístkov určujú víťaza *Ceny diváka*: diplom.

Záverečné ustanovenia

Organizátori súťaže si vyhradujú právo propozície súťaže zmeniť, alebo doplniť. O všetkých závažných zmenách budú súťažiaci a verejnosť informovaní prostredníctvom internetovej stránky súťaže. Podrobnejšie informácie ku každému ročníku súťaže budú zverejňované priebežne v príslušnom roku. Za celkovú prípravu a priebeh súťaže zodpovedaní hlavní organizátori.

Informácie a kontakty

Akékoľvek otázky a príp. nejasnosti je možné konzultovať aj s nižšie uvedenými pripravovateľmi podujatia:

Organizačný štáb súťaže

Danka Sihelská

e-mail: dsihelska@gmail.com

Obec Zvolenská Slatina

Obecný úrad Zvolenská Slatina, 045/5394212,
Ing. Viera Gibalová
e-mail: prednosta@zvolenskaslatina.sk